

न निक्ता वात्री धनाय RV. 9, 109, 10. अहमिन्ने न परा जिग्य इह नम् 10, 48, 5. (इन्द्रस्य) विश्वा धनानि जिग्युषः 8, 14, 6. वजिं वजिं जवत नो धनेषु 7, 38, 8. स्यावानं धने धने वाज्यसंमवा रथम् 5, 35, 7. कृत्ये धने 1, 31, 6. 8, 5, 26. 8, 21. VALAKH. 1, 9, 2, 9. — 3) Werthgegenstand überh.: Geld, Gut, (bewegliche) Habe, Besitz; Lohn, Gabe AK. 2, 9, 90. H. 192. an. 2, 269. MED. n. 12. (अथा नो) धनानि सुषणा कृधि RV. 1, 42, 6. आप्यायमानाः प्रजया धनेन 10, 18, 2. AV. 6, 84, 1. 7, 81, 4. 8, 5, 16. संसृष्टं धनमभयं समार्कतमस्मभ्यं दत्ताम् RV. 10, 84, 7. AV. 1, 15, 3. 2, 7, 4. सा नो भूमिरा दिदशतु यद्धनं कामयामहे 12, 1, 40. यथा क्रीत्वा धनमाह्वामि 3, 15, 2. येन धनेन प्रपणं चरामि धनेन देवा धनमिच्छमानः 5. धनैर्भि श्रुत्वा यतिं 5, 4, 2. किनिति कृष्या गोर्धनात् 12, 2, 37. ब्राह्मणस्य 5, 19, 9. इदं धनं नि दधे ब्राह्मणेषु 11, 1, 28. ÇAT. BR. 13, 3, 4, 15. 18, 14, 2, 3, 26. ब्राह्मणं PANKAV. BR. 17, 1, 16. ÅCV. GRHJ. 1, 6. ÇR. 9, 9. ÇĀNKH. ÇR. 4, 11, 12. — विक्रयाद्यो धनं किंचिद्भूयात् M. 8, 201. 202. 340. न अद्भि भोजयेन्मित्रं धनैः कार्यो ऽस्य संयुक्तः 3, 138. अर्जितं धनम् 4, 193. स्वागतैर्धनैः 226. विप्रेभ्यो दद्याद्भागान् धनानि च 7, 79. राजता धनमन्विच्छेत्संसीदन्नातकः तुधा 4, 33. राष्ट्रणि धनधान्ययुतानि R. 1, 1, 90. M. 7, 75. गोज्ञावधनधान्यतः 3, 6. पशुधान्यधनार्द्धमत् R. 1, 3, 5. धत्ते धारयते चेदमेतस्मात्कारणाद्धनम् MBH. 5, 3897. (तम्) श्रवणामास वैदर्भी धनेन N. 18, 17. दास्यामि गवां दशशतं धनम् 16, 4. — RAGH. 2, 44. HIT. 19, 7. VID. 61. BULG. P. 5, 3, 4. स्त्री° Vermögen, Besitz der Frau M. 3, 52, 9, 194. बाल° 8, 149. धान्य° Besitz an Getreide 2, 155. विद्या° der durch Kenntnisse, Gelehrsamkeit erworbene Besitz 9, 206. Kapital im Gegens. zu वृद्धि Zinsen P. 5, 1, 47. Sch. द्विगुणे धने JĀG. 2, 58. Am Ende eines adj. comp. so v. a. besitzend H. 4. श्रुत्य° wenig besitzend, arm M. 3, 66. 11, 40. superl. दायं धनतमम् eine überaus reiche Gabe PANKAV. BR. 16, 4, 4. — 4) = गोधन Besitz an Kühen, Kuhherde H. 1273. H. an MED. अनुज्ञमुश्च गोपालाः कालयन्तो धनानि च HARIV. 3886. — 5) Ueberschuss, ein Plus, eine positive Grösse (Gegens. ऋण, तप, व्यय, क्षानि) COLEBR. Alg. 131. 324. SÜRJAS. 2, 5. 11. 38. 40. 45. 47. 49. 51. 62. 3, 49. 5, 9. 7, 5. 9. — 6) ein Gegenstand der Zuneigung (स्नेहपात्र) ÇANDAR. im ÇKDR. — 7) in der Astrol. Bez. des zweiten Hansas VARĀH. BRH. S. 104, 20. LAGHÚ. 1, 15. BRH. 2, 18. 9, 2. fgg. 11, 17. 19 (18), 4. 6. 22 (21), 16. — Vgl. अ०, एक०, गो०, तपो०, द्विभाग०, भूरि०, मक्ता०, यशो०, संयम०.

धनक (von धन) m. 1) proparox. Geldgier P. 5, 2, 65. — 2) N. pr. eines Jādava, eines Sohnes des Durdama oder Durmada VP. 417. BULG. P. 9, 23, 22. eines andern Mannes DAÇAK. 150, 18.

धनकाम (धन + काम) adj. geldgierig, habüchtig AV. 5, 18, 5.

धनकाम्यं adj. dass. AV. 12, 2, 51. — Vgl. काम्य.

धनकलि (धन + कलि) adj. sich mit Schätzen belustigend; m. Bein. Kuvera's TRIK. 1, 1, 78. H. ç. 39.

धनक्षय (धन + 2. क्षय) m. 1) Verlust des Geldes, Vermögens VARĀH. BRH. S. 32, 74. PANKAT. 234, 7. — 2) N. pr. eines Mannes (der einen Verlust seines Geldes erleidet) VET. 21, 16.

धनगर्व (धन + गर्व) m. N. pr. eines Mannes DAÇAK. in BENF. Chr. 191, 23.

धनगुप्त (धन + गुप्त, mit Umstellung der beiden Theile) adj. der sein Geld sorgfältig hütet; m. N. pr. eines Kaufmannssohnes PANKAT. 137, 18. Davon nom. abstr. °गुप्तता 138, 23.

धनच्छू m. der Numidische Kranich TRIK. 2, 5, 30.

धनज्ञात (धन + ज्ञात) n. pl. alle Arten von Werthgegenständen, alles was den Namen von Habe führt M. 9, 114.

धनर्जित् (धन + जित्) 1) adj. Preise oder Beute gewinnend; siegreich im Kampfe RV. 2, 21, 1. 10, 170, 3. Schätze gewinnend AV. 5, 3, 11. यज्ञ VS. 11, 8. — 2) m. N. eines Ekāha ÇĀNKH. ÇR. 14, 46, 1. 15, 11, 14.

धनंजय (धनम्, acc. von धन, + जय) VOP. 26, 60. 1) adj. f. आ Preise oder Beute gewinnend, siegreich im Kampfe: उद्भिर्विज्रकाज्ञि । धनंजयो रणौ रणे RV. 1, 74, 3. 3, 42, 6. 8, 43, 13. समिन्धे वा धनंजयो मयि पुष्यतु यदसु AV. 3, 14, 2. vom Soma RV. 9, 46, 5. 84, 5. सेना कृ नाम पृथिवी धनंजया TBa. 2, 4, 2, 7. अज्ञेयो सुगुणैर्पुक्ता नाम्ना सेना धनंजयाम् देदा पशुपतिः स्कन्दाय MBH. 9, 2665. गोत्रिद्वयासमश्चिद्धनंजयः AV. 7, 50, 8. — 2) m. a) Feuer (vgl. das erste Beispiel u. 1 und धनंजयस्याग्नेः KĀT. 38, 12 in Ind. St. 3, 438) AK. 1, 1, 4, 48. TRIK. 3, 3, 314. H. 1097. an. 4, 223. fg. MED. j. 119. — b) (als N. des Feuers) ein best. Wind des Körpers, welcher Fett erzeugen soll, H. an. MED. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 55. SĪJ. zu ÇĀNKH. BR. 29, 8. — c) (als N. des Feuers; vgl. AK. 2, 4, 2, 60) Plumbago zeylanica Lin. ÇKDR. — d) N. pr. eines Brahmanen PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 57, 1; pl. seine Nachkommen ebend. 61, 5. ÅCV. ÇR. 12, 10. MBH. 2, 1238. — e) Bein. Argūna's, des 3ten Sohnes des Pāṇḍu, TRIK. 2, 8, 16. 3, 3, 314. H. 708. H. an. MED. MBH. 1, 2444. सर्वाज्ञनपदाज्ञित्वा वितमादाय केवलम् । मध्ये धनस्य तिष्ठामि तेनाङ्गुर्मी धनंजयम् II 4, 1380. HARIV. 1828. 1933. — f) (als Syn. von Arḡuna) Terminalia Arguna W. u. A. H. an. — g) N. pr. eines Schlangendämons H. 1311, Sch. H. an. MED. MBH. 1, 1550. 2, 361. 5, 3625. HARIV. 228. 12821. VP. 149. BULG. P. 5, 24, 31. — h) N. pr. eines Vjāsa VP. 273. DEVIBULG. P. in Verz. d. Oxf. H. 80, a, 13. eines Königs von Kaliṅga KATHĀRN. ebend. 134, a, 43. von Kausthalapura LIA. II, 935. eines Kaufmanns SKANDA-P. in Verz. d. Oxf. H. 69, b, Kap. 30. eines Lexicographen PRAUPHAMANOR. ebend. 162, b. MACR. Coll. II, 61. COLEBR. Misc. Ess. II, 20. Verfassers des Dharmapradīpa ÇKDR. u. गोत्र. धनंजयविजय m. der Sieg (विजय) des Dhanañjaya (Argūna), Titel eines Dramas Verz. d. Oxf. H. No. 279. WILSON, Theatre of the H. II, 374. Z. d. d. m. G. 14, 565.

धनतम s. u. धन 3 am Ende.

धनद (धन + 1. द) 1) adj. Geld —, Reichthum verleihend, freigebig H. an. 3, 333. MED. d. 32. उद्देजयति भूतानि क्रूरवाग्धनदो ऽपि सन् KĀM. NITIS. 3, 23. — 2) m. a) Bein. Kuvera's, des Gottes des Reichthums, AK. 1, 1, 4, 64. H. 189. MED. MBH. 13, 1412. fgg. R. 1, 1, 19. 16, 13. 2, 25, 24. RAGH. 9, 25. 17, 80. VARĀH. BRH. S. 33, 3. KATHĀS. 2, 22. RĪGĀ-TAR. 1, 30. BULG. P. 2, 7, 33. DIVJĀVAD. bei BURN. Intr. 167. ein Guhja (Geister im Gefolge des Kuvera) H. an. धनदावास m. die Wohnung des Kuvera, Bein. des Kailāsa H. ç. 137. धनदानुज m. der jüngere Bruder des Kuvera, Bein. Rāvaṇa's TRIK. 2, 8, 5. R. 3, 39, 20. 41, 7. 6, 1, 32. RAGH. 12, 52. 88. धनदतीर्थ ÇIVA-P. in Verz. d. Oxf. H. 66, a, 31. — b) N. pr. eines Berges: धनदं समतिक्रम्य हिमवतं च पर्वतम् MBH. 13, 1396. — c) Barringtonia acutangula Gaert. (किस्सल) RĪGĀN. im ÇKDR. — 3) f. आ N. pr. einer der Mütter im Gefolge von Skanda